

'Geen zorgverlichting na afschaffing pensioen-BV'

Door onze redactie - 05 oktober 2016 | [Toezicht](#)

Banken hebben altijd een moeizaam huwelijk gehad met klanten, die als directeur-grotaandeelhouder (dga) een pensioen in eigen beheer hebben. Nu de pensioen-BV wordt afgeschaft, valt voor de adviseur echter geen 'zorgverlichting' te verwachten.



Integendeel, waarschuwt hoogleraar Tom Loonen (foto).

Het kabinet maakt per 1 januari 2017 een einde aan de pensioen-BV en biedt DGA's een optie om het pensioen - tegen een korting - af te kopen en over te hevelen naar box-3, waarin het vermogen van burgers is ondergebracht.

Tom Loonen, behalve hoogleraar 'Effectiviteit van regelgeving bij beleggingsondernemingen' aan de VU-VBA opleiding ook verantwoordelijk voor de wealth management services van Insinger de Beaufort, houdt adviseurs voor dat de opheffing van de pensioen-BV allesbehalve tot zorgverlichting leidt.

Integendeel, waarschuwt Loonen, de 'verplichtingen' die voortvloeien uit de AFM-leidraad 'De klant in beeld' zouden wel eens model kunnen staan voor het 'pensioen-in-eigen beheeradvies'.

Tot dusver wezen banken dga-klanten wél op de fiscale aspecten van de pensioen-BV en de fiscale gevolgen van de overgangsregeling, maar niet of nauwelijks op de met het pensioen in eigen beheer samenhangende belangrijke risico's van arbeidsongeschiktheid en nabestaandenpensioen oordeelt Loonen. De praktijk was volgens hem dat veel banken wel het vermogen wilden beheren of erover wilden adviseren, maar niet de bijbehorende zorgplicht wensten.

indek- en afschuifpraktijk'

In de praktijk was het hierdoor vaak onduidelijk wie nu eigenlijk verantwoordelijk was voor het adviseren en onderhouden van de pensioenverplichting. Veelal leidde dat tot een 'indek- en afschuifpraktijk', waarbij ook de dga overigens boter op zijn hoofd had. Hij wilde pensioen in eigen beheer, veelal omwille van het fiscale voordeel, zo verklaarde Loonen deze week op het seminar Pensioen up-to-date.

Maar feit is dat volgens de Belastingdienst nu 40 procent van de pensioen-BV's onder water staat. Staatssecretaris Wiebes van Financiën wil aan deze praktijk een einde maken door de pensioen-BV af te schaffen en uit te faseren, zo maakte het kabinet op Prinsjesdag duidelijk.

Dat heeft volgens Loonen grote consequenties: met de overgang van (pensioen)vermogen naar privé, worden banken en andere adviseurs gedwongen de risico's en de haalbaarheid van de doelstellingen continu te monitoren. Hij haalt arresten aan waaruit blijkt dat rechters vinden dat de zorgplicht van de adviseur zwaarder weegt dan de verantwoordelijkheid van de klant (dga) zelf.

Pensioen, zo stelt Loonen op basis van door hem in 2010 verricht onderzoek, leidt tot verkramping onder banken. Bij een uitgevoerde steekproef bleek dat iedere bank een dga die wil reserveren voor een aanvullend pensioen en een lange beleggingshorizon heeft een risicoprofiel werd aanbevolen dat in het ene geval 10 procent toekende aan aandelen en in het andere geval 70 procent. Loonen vindt dat eerste geval van een zeer defensieve beleid ongewenst.

Geen verplichting tot defensief beleggen

'Een dga valt niet binnen het FTK-kader. Er is dus geen verplichting om te beleggen in staatsobligaties. In 2005 is dat door het Hof van Amsterdam ook bevestigd: 'Een volledige belegging van het vermogen in aandelen, mits voldoende gespreid, is met deze doelstelling en beleggingshorizon niet zonder meer onverenigbaar.'

Loonen is het met die uitspraak roerend eens. Hij zegt: '100 procent beleggen in obligaties kan in de huidige markt hoogst onverstandig zijn.' Obligaties zijn met de huidige lage - en zelfs negatieve - rente allesbehalve 'risicovrij'. De bankmedewerker dient de klant daarover te informeren. Zo dient hij te zorgen voor een doorlopende monitoring van de vermogensontwikkeling van de portefeuille en van het risico dat de klant kan dragen en wil lopen.

Deze informatie- en waarschuwingsplicht jegens de klant is zowel in wet- en regelgeving geborgd, als in de jurisprudentie scherp geformuleerd. Het actief en doorlopend informeren van een dga is essentieel, alsook het voeren van een écht gesprek met de dga (en diens partner). En, voegt Loonen eraan toe, leg dit regelmatig en nauwkeurig vast.